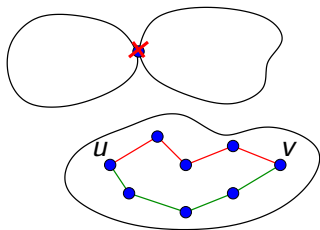
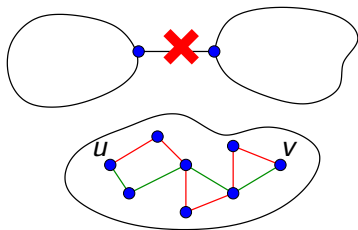

Felsőbb matematika villamosmérnököknek – Kombinatorikus optimalizálás

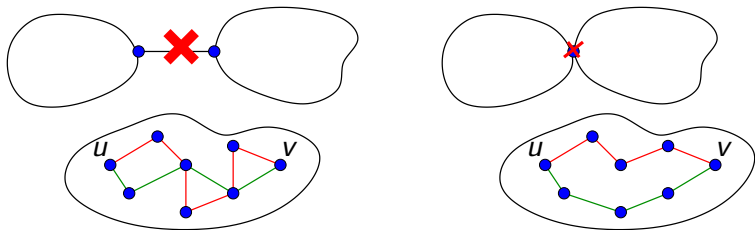
2-(él)őf és erősen összefüggő gráfok

2020. április 14.

Def: Egy G gráf akkor **2-élösszefüggő**, ha nincs elvágó éle, azaz G bármely két csúcsa között vezet két éldiszjunkt út. A G egyszerű gráf akkor **2-összefüggő**, ha legalább 3 csúcsa van, és nincs elvágó pontja, avagy G bármely két csúcsa között vezet két belső pontdiszjunkt út. Az irányított G gráf akkor **gyengén összefüggő**, ha G irányítatlan értelemben összefüggő, és akkor **erősen összefüggő**, ha G bármely u, v csúcsaira van G -ben irányított uv -út (és a v, u választás miatt irányított vu -út is).

Def: Egy G gráf akkor **2-élösszefüggő**, ha nincs elvágó éle, azaz G bármely két csúcsa között vezet két éldiszjunkt út. A G egyszerű gráf akkor **2-összefüggő**, ha legalább 3 csúcsa van, és nincs elvágó pontja, avagy G bármely két csúcsa között vezet két belső pontdiszjunkt út. Az irányított G gráf akkor **gyengén összefüggő**, ha G irányítatlan értelemben összefüggő, és akkor **erősen összefüggő**, ha G bármely u, v csúcsaira van G -ben irányított uv -út (és a v, u választás miatt irányított vu -út is).

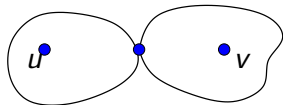
A továbbiakban 2-(él)összefüggő és erősen összefüggő gráfok tulajdonságaival, struktúrájával foglalkozunk.

Menger tétele: A G gráf pontosan akkor 2-összefüggő, ha G bármely két u, v csúcsához létezik olyan C kör, ami az u, v csúcsokat tartalmazza.

Menger tétele: A G gráf pontosan akkor 2-összefüggő, ha G bármely két u, v csúcsához létezik olyan C kör, ami az u, v csúcsokat tartalmazza.

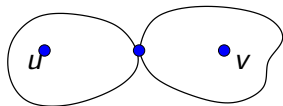
Biz: Ha G nem 2-összefüggő, akkor van elvágó pontja. Legyenek u és v legyen két csúcs G két különböző blokkjából.

Ekkor G -nek nincs olyan köre, ami u és v mindegyikét tartalmazza.

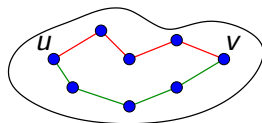
Menger tétele: A G gráf pontosan akkor 2-összefüggő, ha G bármely két u, v csúcsához létezik olyan C kör, ami az u, v csúcsokat tartalmazza.

Biz: Ha G nem 2-összefüggő, akkor van elvágó pontja. Legyenek u és v legyen két csúcs G két különböző blokkjából.

Ekkor G -nek nincs olyan köre, ami u és v mindegyikét tartalmazza.

Ha viszont G 2-összefüggő és $u, v \in V(G)$, akkor Menger tétele szerint van G -ben két belsőleg pontdiszjunkt uv -út.

Ezek együtt egy u -t és v -t tartalmazó kört adnak. □

Menger tétele: A G gráf pontosan akkor 2-összefüggő, ha G bármely két u, v csúcsához létezik olyan C kör, ami az u, v csúcsokat tartalmazza.

Menger tétele: A G gráf pontosan akkor 2-összefüggő, ha G bármely két u, v csúcsához létezik olyan C kör, ami az u, v csúcsokat tartalmazza.

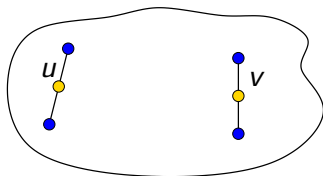
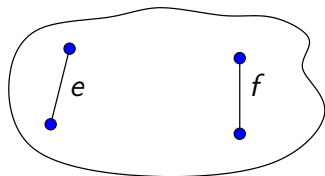
Menger tétele: Tfh G -nek nincs izolált pontja. Ekkor G pontosan akkor 2-összefüggő, ha G bármely két e, f élére létezik olyan C kör, ami az e, f éleket tartalmazza.

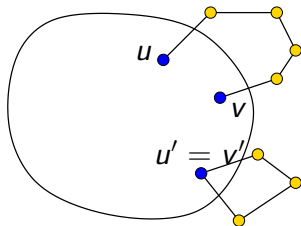
Menger tétele: A G gráf pontosan akkor 2-összefüggő, ha G bármely két u, v csúcsához létezik olyan C kör, ami az u, v csúcsokat tartalmazza.

Menger tétele: Tfh G -nek nincs izolált pontja. Ekkor G pontosan akkor 2-összefüggő, ha G bármely két e, f élére létezik olyan C kör, ami az e, f éleket tartalmazza.

Biz: Ha bármely 2 élhez van kör, akkor bármely 2 csúcshoz is, így az előző tétel miatt G 2-őf. Ha G 2-őf, és e, f élek akkor e -re egy u , f -re egy v csúcsot ültetve nem keletkezik elvágó pont, így a gráf 2-őf marad, tehát van u -n és v -n keresztül kör, ami G -ben épp egy e -t és f -et tartalmazó kör. □

Tétel: Tetsz. G gráf akkor és csak akkor 2-élösszefüggő, ha G előállítható egy pontból kiindulva úgy, hogy minden lépésben egy fület ragasztunk az addig elkészült gráfhoz, azaz egy u és v pont közé olyan utat veszünk be, amelynek belső csúcsai újak. Itt $u = v$ is megengedett.

Tétel: Tetsz. G gráf akkor és csak akkor 2-élösszefüggő, ha G előállítható egy pontból kiindulva úgy, hogy minden lépésben egy fület ragasztunk az addig elkészült gráfhoz, azaz egy u és v pont közé olyan utat veszünk be, amelynek belső csúcsai újak. Itt $u = v$ is megengedett.

Tétel: Tetsz. G gráf akkor és csak akkor 2-élösszefüggő, ha G előállítható egy pontból kiindulva úgy, hogy minden lépésben egy fület ragasztunk az addig elkészült gráfhoz, azaz egy u és v pont közé olyan utat veszünk be, amelynek belső csúcsai újak. Itt $u = v$ is megengedett.

Biz: Tfh G -nek van fűfelbontása. Mivel a kiindulási egypontú gráf 2-élőf, és egyetlen fű hozzáadásakor sem keletkezik elvágó él, ezért a felépített G 2-élőf lesz.

Tétel: Tetsz. G gráf akkor és csak akkor 2-élőszefűgű, ha G előállítható egy pontból kiindulva úgy, hogy minden lépésben egy fűlet ragasztunk az addig elkészűlt gráfhoz, azaz egy u és v pont közű olyan utat veszűnk be, amelynek belű csűcsai újak. Itt $u = v$ is megengedett.

Biz:

Tétel: Tetsz. G gráf akkor és csak akkor 2-élősszefüggő, ha G előállítható egy pontból kiindulva úgy, hogy minden lépésben egy fület ragasztunk az addig elkészült gráfhoz, azaz egy u és v pont közé olyan utat veszünk be, amelynek belső csúcsai újak. Itt $u = v$ is megengedett.

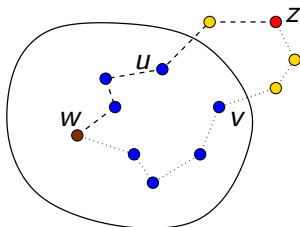
Biz: Tfh G 2-élőf. Induljunk ki G tetsz. w csúcsából és építsük G -t fülek hozzávételével amíg tudjuk. Ha így minden csúcsot sikerült megkapni, akkor a hiányzó élek fülekként hozzáadhatók, és G -t el tudjuk készíteni.

Tétel: Tetsz. G gráf akkor és csak akkor 2-élösszefüggő, ha G előállítható egy pontból kiindulva úgy, hogy minden lépésben egy fület ragasztunk az addig elkészült gráfhoz, azaz egy u és v pont közé olyan utat veszünk be, amelynek belső csúcsai újak. Itt $u = v$ is megengedett.

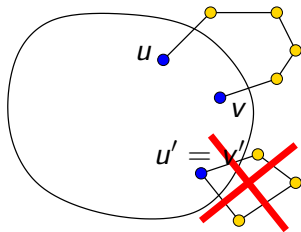
Biz: Tfh G 2-élőf. Induljunk ki G tetsz. w csúcsából és építsük G -t fülek hozzávételével amíg tudjuk. Ha így minden csúcsot sikerült megkapni, akkor a hiányzó élek fülekként hozzáadhatók, és G -t el tudjuk készíteni.

Ha van olyan z csúcs, amit eddig nem sikerült megkapni, akkor tekintsünk G -ben két éldiszjunkt zw -utat. Legyen ezeknek első olyan csúcsa, amit már felépítettünk u ill. v . Ekkor a már felépített gráfhoz hozzáadható egy z -t tartalmazó uv -fül.

Tehát tetsz. 2-élőf G gráfnak van fülfelbontása.

Tétel: Tetsz. G gráf akkor és csak akkor 2-összefüggő, ha G előállítható egy **körből** kiindulva úgy, hogy minden lépésben egy fület ragasztunk az addig elkészült gráfhoz, azaz egy u és v pont közé olyan utat veszünk be, amelynek belső csúcsai újak. Itt $u = v$ **nem** megengedett.

Tétel: Tetsz. G gráf akkor és csak akkor 2-összefüggő, ha G előállítható egy **körből** kiindulva úgy, hogy minden lépésben egy fület ragasztunk az addig elkészült gráfhoz, azaz egy u és v pont közé olyan utat veszünk be, amelynek belső csúcsai újak. Itt $u = v$ **nem** megengedett.

Tétel: Tetsz. G gráf akkor és csak akkor 2-összefüggő, ha G előállítható egy **körből** kiindulva úgy, hogy minden lépésben egy fület ragasztunk az addig elkészült gráfhoz, azaz egy u és v pont közé olyan utat veszünk be, amelynek belső csúcsai újak. Itt $u = v$ **nem** megengedett.

Biz: Tfh G -nek van fülfelbontása. Mivel a kiindulási kör gráf 2-öf, és egyetlen fül hozzáadásakor sem keletkezik elvágó pont, ezért a felépített G 2-öf lesz.

Tétel: Tetsz. G gráf akkor és csak akkor 2-összefüggő, ha G előállítható egy **körből** kiindulva úgy, hogy minden lépésben egy fület ragasztunk az addig elkészült gráfhoz, azaz egy u és v pont közé olyan utat veszünk be, amelynek belső csúcsai újak. Itt $u = v$ **nem** megengedett.

Biz:

Tétel: Tetsz. G gráf akkor és csak akkor 2-összefüggő, ha G előállítható egy **körből** kiindulva úgy, hogy minden lépésben egy fület ragasztunk az addig elkészült gráfhoz, azaz egy u és v pont közé olyan utat veszünk be, amelynek belső csúcsai újak. Itt $u = v$ **nem** megengedett.

Biz: Tfh G 2-öf. Induljunk ki G tetsz. C köréből és építsük G -t fülek hozzávételével amíg tudjuk. Ha így minden csúcsot sikerült megkapni, akkor a hiányzó élek fülekként hozzáadhatók, és G -t el tudjuk készíteni.

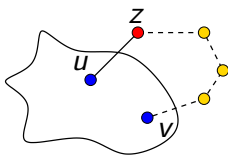
Tétel: Tetsz. G gráf akkor és csak akkor 2-összefüggő, ha G előállítható egy **körből** kiindulva úgy, hogy minden lépésben egy fület ragasztunk az addig elkészült gráfhoz, azaz egy u és v pont közé olyan utat veszünk be, amelynek belső csúcsai újak. Itt $u = v$ **nem** megengedett.

Biz: Tfh G 2-őf. Induljunk ki G tetsz. C köréből és építsük G -t fülek hozzávételével amíg tudjuk. Ha így minden csúcst sikerült megkapni, akkor a hiányzó élek fülekként hozzáadhatók, és G -t el tudjuk készíteni.

Ha van olyan csúcs, amit eddig nem sikerült megkapni, legyen uz egy már felépített u csúcsból egy felépítetlen z -be vezető G -beli él. Mivel G -nek u nem elvágó pontja, ezért $G - u$ -ban vezet z -ből út a már felépített részbe.

Legyen v az út első már megépült pontja. Ekkor az út zv -része a zu éllel egy uv -fülként hozzáadható az eddig felépített gráfhoz.

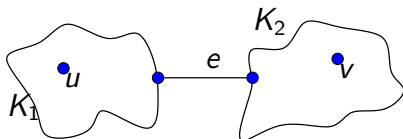
Tehát tetsz. 2-őf G gráfnak van fülfelbontása. □

Robbins tétele: Tetszőleges G irányítatlan gráf éleit pontosan akkor lehet erősen összefüggővé irányítani, ha G 2-élösszefüggő.

Robbins tétele: Tetszőleges G irányítatlan gráf éleit pontosan akkor lehet erősen összefüggővé irányítani, ha G 2-élösszefüggő.

Biz: Tfh G nem 2-élőf, azaz G az e él elhagyásától szétesik egy K_1 és egy K_2 komponensre. Legyen u és v rendre a K_1 ill. a K_2 egy-egy csúcsa. Ha e -t a K_1 -ből a K_2 -be irányítjuk, akkor nem lesz irányított vu -út, ha K_2 -ből K_1 -be, akkor nem lesz irányított uv -út. Ezért a 2-élösszefüggőség szükséges az eőf irányítás létezéséhez.

Robbins tétele: Tetszőleges G irányítatlan gráf éleit pontosan akkor lehet erősen összefüggővé irányítani, ha G 2-élösszefüggő.

Biz: Tfh G nem 2-élőf, azaz G az e él elhagyásától szétesik egy K_1 és egy K_2 komponensre. Legyen u és v rendre a K_1 ill. a K_2 egy-egy csúcsa. Ha e -t a K_1 -ből a K_2 -be irányítjuk, akkor nem lesz irányított vu -út, ha K_2 -ből K_1 -be, akkor nem lesz irányított uv -út. Ezért a 2-élösszefüggőség szükséges az eőf irányítás létezéséhez.

Robbins tétele: Tetszőleges G irányítatlan gráf éleit pontosan akkor lehet erősen összefüggővé irányítani, ha G 2-élösszefüggő.

Biz: Tfh G nem 2-élőf, azaz G az e él elhagyásától szétesik egy K_1 és egy K_2 komponensre. Legyen u és v rendre a K_1 ill. a K_2 egy-egy csúcsa. Ha e -t a K_1 -ből a K_2 -be irányítjuk, akkor nem lesz irányított vu -út, ha K_2 -ből K_1 -be, akkor nem lesz irányított uv -út. Ezért a 2-élösszefüggőség szükséges az eőf irányítás létezéséhez.

Elégségesség. Ha G 2-élőf, akkor van G -nek fülfelbontása az előző tétel szerint. Ennek segítségével úgy kaphatjuk meg G eőf irányítását, hogy minden hozzáadott fül éleit a fül mentén egy irányba irányítjuk. Könnyű látni, hogy bármely a felépítés bármely köztes állapotában a kapott gráf eőf lesz: ha ugyanis u az újonnan bevett fül, v pedig a korábban felépített gráf egy-egy csúcsa, akkor van a fül bevétele utáni gráfban irányított uv - és vu -út is. Ezért a fülek megirányításával felépített gráf az eredeti G gráf egy eőf irányítása. □

Hurrá!